

DEBRECZENI HIRLAP

POLITIKAI LAP

Előfizetési árak:			
Helyben:		Vidékre:	
Egész évre	12 korona	Egész évre	20 korona
Fél évre	6 "	Fél évre	10 "
Negyed évre	3 "	Negyed évre	5 "
Egy óra	1 "	Egy hónapra	2 "

A szerkesztésért felelős
Kutasi Imre
kiadó s laptulajdonos

Szerkesztőség Piacz-utca 79. sz. Gáll-ház (emelet)
Kiadóhivatal Piacz-utca 79. sz. Gáll-ház (földszint)
Hirdetések a legmérsékeltebb Árszámítás mellett vétetnek fel

A vidék és központ.

— május 29.

(Dr. Zs—y) Legyünk jó hiszeműek és higgyük, hogy nemcsak a politika gépezetében helyeztek egy új egészséges, jól emésztő gyomrot, hanem a közéletünk is megújított felfrissült.

Csupa véletlen találkozás ez a kettős reorganizáció; mert nálunk a politika és közélet ritkán haladnak egy mesgyén, ereik nem igen lüktetnek harmonikusan; sőt gyakran megesik, hogy a politika és közélet szembe kerüljenek és jól besározzák egymást.

De — ismételjük — ne legyünk szkeptikusak: higgyünk egy egészséges magyar társadalomban, a mely az ideális nemzetállamot van hivatva kiépíteni. Kérdés, honnan buzogjon elő az ezt elérni óhajtó akareterő? A társadalomból és csakis kis társadalomból! Az állam nem tesz és nem is tehet semmit. Az apró cseprő politikai kérdések lenyűgözik szétmorzsolják energiáját, abból a közélet nem kap semmit, legfeljebb a salakját; ennek az illatától pedig még ma is koldul a közélet tisztasága. Az impulzust megadhatja az állam; ez a villamos szikrát kell azután a társadalomnak hatalmas, nagy mozgó erőkké duzzasztani.

Hangoztatják, elismerik, hogy a társadalom egészséges gyökeret csakis a vidéken verhet. A vidék az, a mely hivatva van a mai elsatnyult, szétforgácsolt közéletet megváltani. Csakis a vidék ép

szervezete; puritán erkölce és felfogása szolgálja szilárd alapul a társadalom kiépítésénél. És mégis mit látunk? Azt, hogy eme célt nemhogy megközelíteni igyekeznének, hanem mesterkélten, minden utonmódon eltávolodnak attól. Manapság a vidéki városok, mind megannyi, egy egy halvány kivonata a központnak — Budapestnek. Már pedig az ilyen fakó kópiák nem érnek semmit. Még akkor sem vehetnek nagy hasznát, ha érdemes lenne Budapestet majmolni. A főváros Magyarországnak nem az, a mi Páris Franciaországnak és London Angliának. Párisból, Londonból eszmék indulnak utnak, a melyek bejárják az egész világot; a szellem a tudomány, a műveltség, az izlés sehol oly hálás talajra nem talál, mint ezekben a városokban. Budapest mindezt nem mondhatja el magáról. Ez egy rakás izlésesen és izléstelenül összehányt kőhalmaz, melyhez Magyarország szívének nem sok köze van. A magyar faj jellege, sajátossága sehol sem nyilatkozik benne; példát, a mely után el lehet indulni, nem képes adni. Czanttrumá tették, mert szerencsés geográfiai fekvése van, de egyébbel nem igen szolgált rá, hogy a nemzet élén való haladást magának vindikálja. Daczára ennek örösi vonzóerővel bír és magába szív mindent, a mi jót csak az ész vagy a természet produkál. De ezeket aztán elformálja a saját képmására, úgy hogy rá se lehet többé ismerni. Ezért merülnek fel ismételt hangok úgy a sajtóban, mint a közvélemény egyéb organumaiban, hogy

Budapest a vidéki városok rovására fejlődik. Az erőket mind a fővárosban koncentrálják és ebből az országnak nem juttatnak semmit. Hogy hova vezetett ez mutatja az a körülmény, hogy Budapest teljesen elvesztette nemzeti jellegét és át van itatva a kozmopolitizmustól.

Nagyon helyes: az országnak legyen egy díszes fővárossa. De ez viselje magán e nemzeti bélyeget és ez csak akkor következhetik be, ha a vidéknek megismosodott, megerősödött, fölsleges produktumai vannak. A tüzzel vassal való cenzuralizálás oda vezetett, hogy van egy nagy fővárosunk, a mely minden csak nem magyar. És e mellett még a vidéki városok is megadták ennek az árát; mert a főváros rohamos fejlődése következtében folyton senyvedtek össze sanyarodtak.

Ha a jelek nem csalnak: a reakció megkezdődött. Észre vették, hogy ezek a fejük tetejére állított állapotok jót nem szülhetnek. Már minél sürűbben kezdik emlegetni a vidéket, a jó vidéket, a mely istápolásra, gyámolításra szorult. Ki is adták már a hangzatos jelszót: „Vidéki központokat kell létesíteni!” Bravó! Adja az Isten, hogy ez a jelszó áttvedlődjék valaha tetté! Annyi bizonyos, hogy az általalakulás elé e legnagyobb nehézségeket maga a vidék fogja gördíteni. Ez a paradoxonnak látszik, de sajnos így van. A vidéki városba ugyanis már annyira belelte magát az az utánzási vágy, hogy nem egyhamar lesz képes a saját lábán járni. Folyton a fővárosra függeszti a szemét és

A DEBRECZENI HIRLAP TÁRCZÁJA

UTOLSÓ FEJEZET.

Im vége van az édes, szép idillnek,
Igen, igen, örökre végre van.
Legjobb lesz szépen, titkon eltemetni,
Minek siratnánk, ugyis hasztalan! . . .

Nem jó az vissza, akit eltemettek,
Tudom, meggyógyít gyorsan az idő.
Szerelmes órák, édes, boldog órák, —
Örökre oh, örökre — adiő! . . .

Nem azt sajnálom, hogy már itt a zord ősz,
És hull az ákác sárga levele
Nem az fáj, hogy már vége a regének:
Csupán az, hogy miért volt kezdete?
Unger Ida.

Régiség.

A „Debreczeni Hirlap” eredeti tárczája.
Irtá:

ifj. Széll István.

— Kik és milyen emberek voltak a régi debreczeni hóhérok?

— Felelt reá: Hatalmas, tagba szakadt emberek, s a legnagyobb urak.

Mert bár furesán hangzik ez, de a régi debreczeni hóhéroknál boldogabb, megelégedtebb embert aligha lehetett volna találni.

Igy nevezetesen a tizenhatodik század végén, mikor még a testi fanyiték válogatott módszeré napirenden volt, a debreczeni hóhérnak minden egyes ütés után négy garast, mi abban az időben igen sok pénz volt, s minden akasztás után száz garast fizetett a nemes városi tanács. Eltekintve a „summás” dolgoktól, mikor a hóhér, mélyen loszállított összegért teljesítette kötelességét.

Különbben a debreczeni hóhéroknak messze földön ismert volt a nevök. Így például elbeszélésünk hőse, a vasmarku lörincznapi Lörincz Pálnak hét vármegyében sem lehetett volna párját találni, kiról maga a nemes városi tanács is így emlékezett meg:

„Minek előtte a sátán ördöge bele nem bujt volna, oly szép módon volt jártas mesterségében, hogy más varmegyékbe is többször elhivatott vala kiségiteni.”

És Lörincz Pál szivvel-lélekkel élthivatásának, s mint egy korhű kimutatásból is olvasható: „sem azelőtt, sem pedig azok után nem történt annyi pellengére állítás, akasztás, mint az ő működésének, ideje alatt.”

Mert Lörincz Pál nem csak kifogástalan hóhér volt, de kitűnő detektív is, s alig mult el olyan nap hogy jelentést nem tett volna a főbíró uramnak, melynek értelme szerint: ezt

és ezt, ki itt és itt található fel, ekkor és ekkor, éppen akkor csipte nyakom, mikor ilyen és amolyan bűnös szándékkal ezt és ezt akarta elkövetni.

Ennyi pedig teljesen elégvolt.

Hiába, a régi időben annyi volt a hóhér szava, mint manapság holmi királyi tanácsos czímmel felruházott állam titkáré. S mivel abban az időben nem lehetett várni a kuriától azt, mit a tábla megtagadott, — azon frissen végre is lett hajtvva a nemes városi tanács még nemesebb határozata. Ennek pedig Lörincz Pál uram örvendett legjobban, mivel övé lett a sallárium, a nemes tanácsé az erkölcsi siker, az elitelté pedig a hatalmas kéksávok sokasága, melyek eredetüket a Lörincz Pál czifrára nyestet mogyorófa pálczájától vették.

Egyebekben lörincznapi Lörincz Pál hivatalos hóhér és senki által meg nem bizott dedektív egy perczig sem volt becsületes ember. Különösen a szertelen pénzvágy volt meg nála nagy mértékben, s mint kalandos elcsapatása után beszélgetették a jó debreczeniek, nem egyikét ártatlan embert idéztetett ő törvény elé, csupa önzésből.

Ma az ipára, holnap a napára majd a sógorára került a sor és így tovább.

Legjobban azonban a szerelemre vágyó, csókért élő-haló fiatalság rettegett tőle. Pár évi működése, alatt alig volt található Debreczen városában olyan fiatal legény, ki az ő

ennek az agyával gondolkodik, annak a gyomrával emészt. Erről leszoktatni kissé bajos lesz.

Az ipar és kereskedelem terén fog leg hamarabb észre térni; mert hát itt a praktikus szempontok az irányadók. A kétszerkerkettő kérlelhetlen dogmája le fogja tiporni az előítéleteket.

De mi lesz a művészettel, irodalomról, izlésről ugyan Budapesten is alig lehet szó, sőt éppen erről legkevésbé; mert ezek helyett hagyóbbára csak egy nemzet közti zagyalékot látunk, Be van bizonyítva hogy a vidék adja a leghatalmasabb talentumokat. Ezek bizonyára eredetiek is, csak hogy az internacionális levegő csak hamar lehámozza róluk az eredetiséget. Minden valamire való tehetség Budapest felé gravitál és ezért marad a vidék árván. Pedig hányszor bebizonyított igazság, hogy a központ levegője nem éltet hanem gyakran öl. A zsenialitás a vidéken éppen úgy alkot, mint a fővárosban, Sőt úgy jobban.

Nemzeti társadalmat akarunk. . . . vigye bele az ország: a vidék önönmagát és ne meghamisított, felhigitott mázát — akkor meg lesz.

A közigazgatás egyszerűsítése. A belügyminiszteriumban a közigazgatás egyszerűsítését, a bürokratizmusnak szűkebb körbe való zoritását tervezik. Addig is míg a gyökeres és rendszeres reform ideje elérkezik sokat lehet javítani ezáltal közigazgatásunkon. Az adminisztráció mindjárt frissebb, közvetlenebb, jobb és olcsóbb lesz.

Mint értesüünk, belügyminisztérium kiküldöttje elsősorban Kis-Küküllő vármegyében fog gyakorlati tapasztalatokat gyűjteni arra nézve, mit és meunyt lehet ellvenni a közigazgatási gépezet ama felesleges hol súlyából, a mely a könnyű és sikeres funkcionálást olyan nyira megnehezíti.

kimerítő jelentése folytán derésre nem kapott volna,

Végre e gyszer aztán ötlet is utólrta a fátum, vagy korhü kifejezéssel élven a: vera.

Lőrincznap Lőrincz Pál ugyanis — ki nek vármegyékre szóló szép menyecske felesége volt, s ki valamikor holmi felvidéki kurta nemes lehetett, — maga volt a megtestesült nyenyecség. Talán még ételéből is elengedett volna egy-két évet egy haszontalan cigány halért.

Mivel pedig abban az időben minden vármegye mondhatni egy külön országot képezett, s még csak hírből sem ösmerték s viczinálist, csak minden tizedik évben lehetett egy-egy tiszaháti embert látni városunkban. Ugy aztán Lőrincz Pál uram csak sok utánna járással juthatott egy két vízi csemegéhez.

— De azért önnek is ki találta a módját.

A tizenhatodik század végén ugyanis még híre hamva sem volt a mostani üdülő helyül szolgáló „Emlék-kert” nek. Dehogy volt Igenis volt ott egy hatalmas, náddal, sással szegélyezett tó, tele kisebb nagyobb halakkal partján a kuruttyoló békák ezreivel.

— Milyen más világ volt akkor!

Alig hogy lement a nap (akkor talán még a nap is más volt az égen) kezdetet vette az egész várost és határát be töltő béka hangverseny, — ehez járulván a város kül és beltelkén feltalálható hatalmas juhász kutyák üvöltése, (akkor még nem ösmerték a kutya adót) mihez hozzá járult még a mostani corzó helyén nőtt zöld pázsiton

Politikai hírek.

A jövő évi költségvetés.

Mint Budapestről értesítenek, az egyes miniszteriumokban már nagyban dolgoznak a jövő évi költségvetés összeállításán. A pénzügyminiszter átirat után hívta föl a tárcza költségvetésük tervezeteinek idejekorán való elkészítésére az összes igazgatási ágak vezetőit, nem mulasztván el hozzátenni felhívásához azt a komoly figyelmeztetést, hogy a szükségleteik előirányozásánál szigoruan szem előtt tartsák a takarékoság követeléseit. Ennek az évenként megújuló felhívásnak az idén a szokottnál nagyobb súlyt ad az általános gazdasági helyzetnek nyomasztó volta és az a körülmény, hogy állami háztartásunkban ugyanis nagy a száma az oly kiadási tételeknek, a melyek emelkedő további kiadásokat vonnak maguk után. Az új hivatali állások szervezésével járó személyi kiadások, melyeknek az ideai költségvetésben való nagyarányu jelentkezése első tekintetre még a képviselőház pénzügyi bizottságát is megdöbbenetette, értesülésünk szerint jóval kisebb progressziót fognak fognak ölteni a jövő esztendőre, Viszont annak a lehetősége sincs kizárva, hogy párhuzamosan az adminisztráció egyszerűsítésével némi megtakarítások már a legközelebbi költségvetésben elérhetőek lesznek.

A kvóta.

A kormányelnök ma délelőtt a képviselőháznak bemutatta a kvóta bizottságok megállapodásait, a melyeket törvénybe foglalva, a következőkép terjesztett elő:

1. §. A közösiügyi kiadásokhoz való hozzájárulási arány 1900. július 1-től 1900. december 30-áig állapittatik meg.

2. §. Mindaddig, míg a monarchia két állama közt a vámközösség fennáll, a vámjövődék vámjövödelme közösinek nyilvánittatik és a törvényekben megjelölt levonások után a közösiügyi kiadások fedezésére fordittatik.

3. §. A közösiügyi költségekhez való hoz-

heverésző báránycák és kecskék mekegése, majd pedig a Szt. András templom gilinggalangja hangzott fel, (mit a mostani pécsi harangszóhoz hasonlíthatok) s ezzel teljes volt harmonium, az ugynevezett megszokott éjjeli csend.

Lőrincz Pál hóhér rendszerint minden alkonyatkor ott horgászott a templom mögötti tó partján, képes izgatottsággal lesve várva a fonal hirtelen mozgását, mi ha bekövetkezett mint egy magánkiül ragadta meg az eviczkélő áldozatot. Bár ha sokszor megtörtént vele, hogy hal helyett holmi vizikigyó adott faradsága díjául. De azért azt sem vette valami rossz néven, mivel Derékszorító Gergely törökországot is keresztül-kasul bejárta patikárus jó pénzt adott érte, zsirját használnván nyavaja törés ellen, bőrét pedig korbacsnak a csemetéi számára.

Egy ilyen horgászat alkalmával történt, hogy Lőrincz Pálnak sehogysem szolgált a szerencse. Már több óra hosszat görnyedt ott a tó csuszós, kákás partján, s még sem tudott halhoz jutni.

— H. aki átkozója van, ez már még is borzasztó, — dörmögte fogai között, s még egy utolsó kísérlet gyanánt bedobta a horgot, s mikor ujra kihuzta a vízből, csudálkozva tapasztalta, hogy hal helyett egy csinos női papucsot halászott ki.

Hm, a bsszorkánycsudáját, ez aligha nem jelent valamit, mormogta fejét bólingatva, s rövid morfondirozás után vállára kapta a füzfa horgot.

Maga sem tudta miért, de egyre mindig

zárulási arányt úgy állapittatik meg, hogy a vámjövödelem levonása után még fennmaradó összegből a magyar szent korona országait 34.4 százalék, a birodalmi tanácsban képviselt országokat és királyságokat 65.6 százalék fogja terhelni. Azon a napon, a melyen az új kules alkalmazásra kerül, az 1872: XIV. t. cz., a mely a határörvidék címén fizetendő precípiumra vonatkozik, a két törvényhozás egybehangzó határozata alapján hatályon kívül helyeztetik.

Egy nagybeteg király.

Budapest május 29.

Hosszu idő mulva először jutnak ismét hivatalos jelentések nyilvánosságra Ottó királyról, a b a j o r o k szerencsét u r a l k o d ó j á r ó l.

Mig eddig a fejedelem egészsége semmi kívánivalót sem hagyott hátra, addig most betegségek keserítik meg életét.

Már két év előtt vesebaj jelenségei mutatkoztak nála, a minek az orvosok nem tulajdonítottak komolyabb jelentőséget; most azonban a betegség sokkal hevesebben lépett fel: a vesében köképződést állapítottak meg, mit az orvosok a szükséges mozgás nélkülözésének tulajdonítanak. Ily köképződés mindig nagy fájdalommal jár ugyan, de egymagában még nem életveszélyes.

Veszélyessé válik azonban azon körülmény folytán, hogy a királynál rendszeres gyógyítási eljárást nem lehet alkalmazni.

Ottó király régtől fogva valósággal irtózik mindnn személyes érintkezéstől. Hogy például megnyirhassák, ahöz különös kedvező napokat kell kivárni, mig borotválásról má évek óta teljesen le kellett mondani.

Erőszak alkalmazására gondolni se lehetetlen mert könnyen megtörténhetne, hogy a boldogtalan fejedelmet az izgatottság rögtön megölné.

Ugy látszik tehát, hogy a mitől régóta tartanak, most be fog következni.

gyorsabban-gyorsabban lépkedett haza felé. Aztán úgy érezte, mintha az az átázott papucs unyancsak szurkálná, sértené a tenyerét, ujjait. Hol az egyik kezébe vette, hol a másikba tette, s azonkívül mintha valaki a fulébe sugta volna: siess, siess.

Mikor a c-ápó uteza végén levő nádfedeles hajlékához ért, — mintha csak valaki, az az előbbi hang megszuggta volna. — betekintett az ablak felső szárnyán, de abban a pillanatban mint egy megsebzett vad pattant hátra.

— Hah, adta, teremtetted, (abban az időben még ez volt a legnagyobb káromlás) — rebegte ököibe szorult kezekkel, — mi történik oda benn.

— A saját feleségem, az Ágnes a főbíró ölében és . . . és csó . . . csókolóznak. Hüh! . . .

Már-már a sarkából akarta kifordítani a kapu ajtaját, mikor mint egy megszégyenülve lépett vissza a küszöbről.

Pali, Pali, — szólt mint egy önmagához — mint akartál tenni. Te és kidobni házadból a főbíró, az kettő. Holnap olyan biztos, mint kétszer kettő négy, hogy nyársba huzatna, elevenen temettetne el Nem. . . . nem Pali, más uton módon kell elégtételt vened. Gondolkozzál csak Pali, hiszen okos ember vagy te.

— Igen, igen meg van, háhaha meg van — kacagott fel rekedten a hóhér, — majd örült sebességgel rohant végig a csapó-utezán egyenesen a főbíró hatvan utezai portájához,

A rendszeres gyógykezelés lehetetlensége folytán a király väserős szervezetét egy különben nem veszélyes betegség fogja tönkretenni.

A király híres orvosai alig tehetnek valamit a betegség ellen, és úgy szölván ölbetett kézzel kénytelenek nézni, hogy egy nagy ország fejedelmét mint ragadja el a halál.

Városi közgyűlés.

(Második nap.)

Dégenfeld József gróf, elnök, a gyűlést miután megnyitotta; következett Bardóc Antal, a tegnap megválasztott új rendőrbiztos hivatalos eskü mellett történt felavatása.

Majd Király Ferenc országgy. képviselő személyes kérdésében szólalt fel, melyre az impulsus a tegnapi gyűlésből hozzá jutott, ama körülmény adta, hogy Szabó József főszámvévkijelentette, hogy ő politikát nem csinál, míg vannak „tekints ide, tekints oda” ember kik mindenből politikát akarnak csinálni. E kijelentését úgy vették dr. Király Ferencnek, mintha abban személye ellen is irányulna valamely sértés ezért szólalt ma fel, ugyanakkor kijelentve, hogy őt az igaznak kijelentésében semmi és senki sem fogja megakadályozni.

A közgyűlés dr. Király Ferenc felszólalása után egyhangulag jelentette ki, hogy Szabó József főszámvévkijelentése, részéről még csak árnya sincs a személyes sértésnek. Ezt tudomásul vette, épen midőn a közgyűlési terem kis ajtaján belépett a főszámvévkijelentő és sietett kijelenteni hogy tegnapi azon kifejezése, melyért ma személyes kérdésben emelt szót, általános tekintetből hangzott el; de a sértés nyilat nem hordta magában.

Aztán következett az állategészségügyi jelentés az 1897 év IV-ik és 1900 év I-ső negyedéről. Az erről szólott jelentést egészben tudomásul vették.

A korosan vett 2-ik pont volt a tanácsi

hol olyat ütött öklével a tölgyfa ajtóra, hogy majd izzé porrá zúzódott.

— Ki van ott, ki üti veri azt a kaput, — hangzott kis idő múlva egy erős női hang, mi arról tett bizonyosságot, hogy gazdája, holmi rátermett amazon lehet.

— Én vagyok nemzetes nagy asszonyom, — szölt, jobban mondva nyögte a hóhér féktelen dühében.

— Ah, maga az öcsém uram, hóhér, — hangzott a hang újra, — s nem sokára a főbíró né terjedelmes alakja jelent meg az utcán.

— Nagyasszonyom, — szölt Lőrincz Pál nem emberi hangon, — baj van, borzadtó baj van. A főbíró uram, . . . a főbíró uram alnokságon törí a fejét, meg esalta nagyasszonyomat.

— Mi . . . mit beszél öcsém uram, — kérdezte a főbíróné fülig veresdve.

— Azt, — szölt minden szót hangsúlyozva a hóhér, — hogy megcsalta nagyasszonyomat. Ott van lábam a feleségem az ölében ül, úgy turbékolnak mint a galambokhoz illik.

— Az . . . az én férjem, a főbíró, a Gábor, a Gabi, a . . . maga feleségénél, — kiáltotta csipőre tett kezekkel a főbíróné. Hah, aki ördöge van, ez megtorlást követel.

— Jöjjön, jöjjön hóhér, ott van egy hatalmas husáng az ajtónál, adja csak ide. Így ni. Most már mehetünk.

— És mentek is, jobban mondva, hol a főbíróné volt elől, hol a hóhér. Végre aztán megérkeztek. Betekintettek az ablakon. Hol a főbíróné fehérebb a falnál, hol a hóhér.

előterjesztés törvényhatósági munkásközvetítő és helyettesének kijelölés tárgyában, mely Király Gyula, városi tanácsnok, személyében állapodott meg, helyettesülepédig a gazdasági egyesület titkára, szemeltetett ki, ki hajlandó e tisztséget elfogadni, mely 100—300 korona tiszteletdíjazásban is részesül.

Harmadik pont volt a város határának 10 állategészségügyi kerületre felosztása tárgyában. (Szabályrendeletek javaslattal)

A közgyűlés előterjesztéséből e pontot, illetőleg kitűnik, hogy a tanács a miniszter feltételeit nem fogadhatta el nagy költség és csaknem kivihetlenség szempontjából, tehát már kevésbé terhes és mégis előnyös módozatot kertes a minisztertől. A közgyűlés a szabályrendeletet elfogadja.

Negyedik pont a körmenczei téglagyár-üzlet fejlesztése tárgyában, mely nagyobb vitára adott alkalmat. Hozá szöltak: A czéi Géza, városi főmérnök, Swarcz Vilmos, és Kovács József, ügyvéd, ki kijelenti, hogy Debreczen megszokta azt, hogy a várostól készpénzért veszi a téglát, ezt arégi szokást, mondja a fölszólaló kár volna kérés utjittással megingatni: A közgyűlés végre elhatározta, hogy a hitel megadását nem mondja ki, hanem időről-időre a tanácsot fogja megbízni határozási, illetőleg hitelynyújtási joggal.

A gutifarak tőr anyagkészletének leltározására kiküldött bizottság jelentését a gyűlés levette a napirendről és a júli usi közgyűlésre halasztotta.

A gazdasági tanintézetnek a Palla gra leendő kihelyezése folyton szükséges építkezések községeire megszávozott 460 000 korona költségre vonatkozó szerződés bemutatatik. E pont körül többszem pontból mélyebb eszme csere fejlődött melynek egyik pontja volt, hogy a földmivelésügyi minisztert értesítsék; hogy lehetőleg Debreczen, város teglagyárának készletéből használtatnak anyagok a biztos jövedelmet nyújtó építkezésnél.

— Nyissa fel hóhér a kaput, — hangzott a főbíróné autogás szerű hangja, — s aztán egy lélek sem volt ez utcán.

Néma, kihalt volt az egész negyescapó utca, csak a rendes éjjeli hangverseny hangzott itt — ott, — majd a hatvan ezán egy vénszorgó alakot lehetett látni. Myilván férfi lehetett, ki után egy hátra eszszott kontyu, lenem irható bosszusnak látszó nő lépkedett, jobbában egy darabokra tört bot félével.

A feenti történéket követő napon Lőrincz Pál debreczeni hóhér éppen háza előtt sétálgatott p pázva, mikor Göré Mihály városi baktör fontoskod; arczal mellette termet.

— Levelet hoztam volna mester uram, — szölt az minden köszönés nélkül.

A hóhér mitsem sejtve vette át a hatalmas pécsettél ellátott levelet, s ezer féle rossz érzések között olvasta:

Hóhér!
Körmend ezennel arról tudósítatik, hogy mehet körmend a merre lát.

A főbíró.
Elismert még az nap Lőrincz Pál, de vele együtt elment a főbíró is, mert a hóhér kitűnő detektiv, ugyancsak hamar tele harangozta a várost a papucs történetével.

Legjobb dolga lett a szép hohórnénak, ki úgy magához tudta édesgetni a gazdag ag legény cserepes Nagy Maté szomszédot, hogy még életében reá „testál” ta egy a csapó utca: mint az anna utcaiz házá.

A 460,000 korona kölcsön a sámsoni és Szováti regálé kötvények kötvényének forgalomba hozatából fedezések. A közgyűlés a szerződést elfogadta;

A Petőfidalkör kérvénye is tárgyalatott, melyszerint a tanácsi jelentésből kitűnik, hogy a dalkör alapító oklevelei és zászlóalján a város czimerétt használhatja.

Majd a Budapesten alakult Debreczeni kör kérvényét tárgyalják, melyben Debreczen szab. kir. város védnökségi tisztség elfogadására, évi segélynyújtás és a város czimerének használatát kérik. A gyűlés évi 100 korona segélyt szavazott meg és másik 2 pontnak is minden tekintetben eleget tett.

A belügyminiszter leiratát olvasta fel ezután Vecsey Imre tb. főjegyző. A belügy miniszter Zádor Lajos és társai által a közvilágítás havi kezelése ellen beadott felebbezését elutasította; de egyuttal megváltoztatta a közgyűlés azon határozatát, hogy a kezelést nem a tanácsra bizza. A miniszter követeli hogy a kezelésnél a tanácsnak a törvényes jog biztosítva legyen.

Dr. Bakonyi Samu azt indítványozta hogy a miniszter leiratát ne fogadja el a közgyűlés, hanem újlag döntsön a közvilágítás végtelenül fontos kérdésében. Elnök kijelenti, hogy nem lehet kívánni sem, hogy ő ilyen kérdést előterjesszen. Végül a tanács előterjesztését elfogadták.

Majd a görög cath. templom ügyét vették tárgyalás alá. A hívek azt kérik, hogy a Bárány csapszékot, vagy a mellette levő telket nyerve el a várostól.

Dr. Fejér Ferenc a nagyerdei park rendezése tárgyában emelt szót. Kiemeli, hogy ha más városnak oly szép erdeje volna, mutogatná, a mi erdők pedig legkevésbé sem felel meg a követelményeknek, mert végtelenül poros, ami nagyban hozzájárul a tüdőbaj elősegítésére, úgy hogy nem üdülő hely az, hanem egy parkirozotlan tanya, honnét csak bacillusokat lehet hazahozni.

A czéi Géza, városi főmérnök, kiemeli, hogy míg a vízkérdés meg nem lesz oldva, addig sehogysem lehet az erdőt szabadon parkirozni és mintegy kis tündérkerté varázsolni és javasolja, hogy indítvány téssek a tanácshoz az erdő tovább fejlesztését illetőleg. A tanács felbivatik, hogy a novemberi közgyűlés tegyen javaslatot a közgyűlés elé a simonyi utca és az erdő fejlesztése kérdését illetőleg.

Több apró ügy elintézése után a bizottsági rendes közgyűlés 12 óra után véget ért.

NAPI HIREK.

Debreczen, május 28.

— Érettségi vizsga. Az állami főreáliskolában az érettségi vizsgálatok június hó 12-én és 13-án lesznek. A miniszteri biztos dr. Márki Sándor kolozsvári egyetemi tanár lesz, ki ez alkalommal családját is elhozza magával.

— Állategészségügyi felügyelő Debreczenben. Gremer Antal állategészségügyi felügyelő a magyarországi nagyobb [forgalmu városok állategészségügyeinek tanulmányozására az országterületén körutazást tesz, egyuttal Debreczenben is megjelenté

Faragó Miklós ker. állami állatorvos kíséretében városunk állategészségügyi intézményeit megsejmelte mely alkalommal a legnagyobb meglepetésének adott kifejezést.

— **A városok kongresszusa.** Tegnap nyílt meg győrt a városok kongresszusa, melyet előértekezlet előzött meg. Ezen a kongresszus elnökének **Zechmeister** Károlyt jelölték; alelnököknek Havranek József székesfejérvári, Geréb Béla marosvásárhelyi polgármesterét és **Komlóssy** Artur debreczeni főjegyzőt. A gyűlés folyamán, mely a városháza nagy tanácskozó termében volt délelőtt tíz órakor, **Kiss** Ferenc győri főjegyző a győri előadói javaslat közzögi része mellett szált sikra és előadói javaslata első pontját, megtoldva a debreczeni indítványával, ajánlja elfogadásra, de a kongresszus a debreczeni megtoldást mellőzve fogadta el a javaslatot. A későbbi tárgyaláson a 6. pontnál **Kiss** Ferenc előadó a debreczeni javaslat elfogadásával nem bíróság, hanem «felsőfoku kőzig. fórum» meghatározást javasol a közigazgatási vitás kérdések eldöntésére. Ennek határozatai ellen a szervezendő I. foku közigazgatási bírósághoz lehessen föllebbezni. **Komlóssy** Artur a debreczeni javaslatot pártolja. Felesleges megint új fórumot kreálni. A mai közig. bizottság nem más, mint egy havonként egyszer összeülő bürokratikus gépezet. **Ivánkovits** egyik javaslatot sem fogadta el. Új másodfoku bíróság szervezését kívánja. **Salacz** aradi polgármester és **Abrahám** László **Ivánkovits** javaslatát fogadja el. **Vajay** és **Geréb** Béla felszólalása — rövid üggyrendi vita után **Zechmeister** elnök javaslatára kimondta a kongresszus, hogy hivatásszerű, független, szakértő bíróság szervezését kívánja. A 7. pontot Debreczen úgy módosítja, hogy a várossá való átalakulás feltételeit törvény állapítsa meg. A kongresszus az eredeti szöveget fogadta el. Délután két órakor a Loyd épület nagytermében Győr városa a vendégek tiszteletére fényes diszebedet adott, melyen az első pohár köszöntött **Salacz** Gyula aradi polgármester mondta a királyra. — **Komlóssy** Arthur főjegyző pompás beszédében a sajtót éllette. Hat órakor pedig a városnevezetességeit szemlélték meg.

— **Egy havi élet.** Az **Emke** beküldte hozzánk a mult havi működéséről szóló jelentését, mely igen tartalmas kis füzet és élénk képét adja az egyesület áldásos működésének. Az **Emke** tagja lehet bárki, még pedig alapító vagy rendes tag. — Rendes tag 4 koronát fizet évenként, alapító 100—200 koronát egyszerre, vagy kötvényben.

— **Petőfi magyarázója.** Tordai **Grail** Erzsébet, **Petőfi**nek jelenben legjobb magyarázója, tegnap d. e. 11 órakor, a főiskola dísztermében előadást tartott az ifjuságnak, melyen a felnőtt lánynevelő intézet növendékei is szép számmal jelentek meg. A művészno legmézesebb szárnyalásu lírikusunk szerelmi, beiró és ódai költeményeit kommentálta igaz lelkesültséggel és végtelenül gazdag, szines vonásokkal. Miután a főiskolai énekkar is elzengte fináléját **Siky** Lajos, akad. igazgató-tanár remek

csokrot nyújtott át a tanárkar ajándékából és hálájából a még mindig tapsviharban álló művésznőnek, ki minden idejét oly bámulatosan és annyi zseniális erővel vitte kedves küzdelembe a magyar költészet és kultúra fölemelő érdekében.

— **Az isten küldötte.** Széles körben ismert iparost vitetett ma be a rendőrség a közkórházba. Egy szabó iparost, ki a legbadaarabb tervekkel foglalkozott. Azt hirdette, hogy őt az isten küldte, hogy boldoggá tegye a népet. E végből összevásárolt sok sok telket, persze csak szóval, hogy azok helyére gyárakat, árucarnokokat és egyebet épített. Tervbe vett őt templom építést, **Kossuth**, **Munkácsy** és **Petőfi** szobrokat. Hogy miből építi fel ezeket, azt persze csak ő tudta. Kezdeti gyűjtő iverket kuporgatni, de persze senki sem adakozott. Hol egyik-hol másik vendéglőben vagy kávéházban ütötte fel sátorát s ott hirdette zavaros terveit. A neje is kérte ma a kórházba szállítását s miután a „Bika” előtt nagyon is rosszul viselkedett, intézkedés történt beszállítására. Egyébiránt a polgármestert is folyton zaklatta a terveivel s tanácsi végzés alapján megfigyelés alatt volt.

— **A nőgyűlés közgyűlése.** Tegnap d. u. tartotta a nőgyűlés **V. Szathmáry** Teréz elnökle alatt ez évi rendes közgyűlést, mire a tagok szép számmal jelentek meg. Az elnöki megnyitó után a titkár felolvasta jelentését, melynek végén az egylettől, hol 5 évig volt titkár, elbucszott. A pénztáros bejelentését a közgyűlés megadta, a számvizsgálónak pedig köszönetet szavazott. A módosított árvaházi alapszabályokat ismertette a titkár, melyet a közgyűlés elfogadott. Most az alelnök és titkár választások következtek. Megválasztották közfelkiáltással alelnökké **Komlóssy** Arthurnót, titkárrá **Koncz** Ákost. A lemondott, volt alelnököt **Berger** Henrikét tiszteletbeli alelnökké, a leköszönt titkár: **Szabó** Józsefet pedig tiszb. titkárrá választották meg.

— **Tettenért betörő.** Ritka jó fogást csinált a vámospércsi csendőrség a mult héten. — **Rosenfeld** Ábrahám ottani lakos 25-én éjjel azzal jött a csendőrségre, hogy egy legény betört a kamrájába, de ő ráfordította a kulcsot. A csendőrök a tett helyére siettek és még ott találták a betörőt, **Varga** Samut, kinél tölcsér, lopó, kulacs, méces és zsák voltak. A kamrában állott jagyanis a gabonanemű és pálinka. A csendőrök a városházára kísérték a legényt és ott **Fagyal** József és **Deák** Imre csendőrök előtt vallatásra fogták. **Varga** bevallotta, hogy lopni akart, de azt tagadta, mintha a knrábbi betöréseknek is ő lenne a hőse. A kamrát álkulcsal nyitotta fel. Az ügyet bejelentették a debreczeni kir. ügyészségnek.

— **Értesítés.** A Hortobágyon f. év. június hó 10-én a gazdasági egyesület által rendezendő uri kettős és egyes fogat versenyben résztvenni kívánó fogat tulajdonos urak felkértek, hogy nevezéseiket június hó 7-ig az egyesület ügyvezető titkáranál (Városház I. emelet 14 szám) bejelenteni sziveskedjenek. A nevezésnél megjelölendő a fogatot hajtó szallagjának szine is. Az egyesület titkársága. Megjegyezzük hogy a

fenti fogat versenyen hölgyek díja is foglenni, s erre már több aláírás történt.

— **Máahol keres igazságot.** Egy igen érdekes történetet elevenítettek fel a napokban. Még az **Óry** árvaszéki ülnökkel történt, ki jó izü humoráról volt ösmert.

Belépett hozzá egy eltöporódott vén anyóka.

— **Mi kell, kit keres,** — kérdezte az öreg.

— **Az igazságot keresem instállom,** — szólt az anyó.

— **Mit, az igazságot?** — kiáltott fel **Óry** bácsi hatalmas hangján. Óh szerencsétlen, hát nem tudja maga hogy e földön csak a temetőben van igazság.

A vén anyó csudálkozva nézett az öreg ülnökre, majd e szavakkal fordult ki a szobából:

— **Köszönöm is igen szépen az őszinteséget tekintetes ur,**

— **Uránia színház Debreczenben.**

A fővárosban állandóan látogatott és nagy kedveltségnek örvendő **Uránia** színház. — mely, vetített és mozgó képekben tudományos tételeket világosít meg, jövő héten Debreczenbe érkezik. Az első előadás pénteken lesz.

— **Tömegecs házasságkötés.** A tegnapi nap folyamán a következők léptek házasságra: **Elsner** Róbert államvasuti hivatalnok özv. **Elsner** Henrichné, sz. **Stern** Csilla Helénával. **Bekő** István kőműves **Veres** Ilonával, **Brün** Oszkár bérlő (Budapest) **Roth** Rózsával, **Roth** Lipót helybeli női divat kereskedő leányával. **Reich** Sándor kereskedő **Steiner** Esztkével, **Varga** László földműves, **Fige** Zsuzsi-kával.

— **Szekér összeütközés.** A közbánóhid mellett állott a Polgári András szekere, ő maga nem volt rajta s a lovak egyszerre megbokrosodtak valamitől s a 3 ló felvágva ragadta el a szekeret. Neki ment az **Iklódi** András szekere, mely az Erzsébet malom előtt állott. Olyan erővel történt a roham, hogy azt feborította s a rajta ülő **Iklódi** és gyermeke a szekér alá borultak s csak az odasiatok mentették ki őket a kinos helyzetből.

— **A Debreczeni Kör kirándulása.** A debreczeni Kör június hó 3-án társas kirándulást rendez, melynek célja Visegrád. — Találkozó reggel három negyed 7 órakor lesz a vigadóteri hajó állomáson. Indulás 7 órakor. Vissza 7 órakor. Utazási költség oda és vissza. K. 1.30.

— **Áthelyezett bíró** **A király Szoboszlai** Sándor szatmárnémeti-i törvényszéki bíró saját kérelmére hasonló minőségben a debreczeni kir. törvényszékhez helyezte át.

— **A szive repedt meg.** **Rácz** László homokkerti lakos a mult héten halt meg, hirtelen halállal. Neje nagyon szomorkodott a hűséges hitestárs elvesztésén s pár nap előtt ő is meghalt. A megejtett boncoláson kiderült, hogy a — szive megrepedt. Tegnap temették el.

— **Sertésvész.** **H. Böszörményben** újból fellépett a sertésvész. Már a sertés vásárt is megszüntették. Mint ottani tudósítónk írja, a baj oly feltűnő mértékben lépett fel, hogy még a jövő heti sertés vásárt is el kellett halasztani.

— **Diákok hónapja.** A főiskolán június a legnehezebb hónap, akkor vannak az évszázó vizsgák. Először kollokválnak és alapvizsgáznak a nagyobb diákok (togatus), a főgymnáziumban is az érettségét júniusban teszik. — A tanítóképezdén jun. 21 és 26-án lesz a nyilvános vizsga, de a tanévet az összes tanszakokra nézve, még jun. hó 12-én zárják be az oratóriumban. — Szóval nehéz nehéz a diák sora.

— **Megdézsmálta a gazdáját.** Kelemen Zsuzsanna mikepércsi leány szolgált Hegedüs Györgynél Hajnal u. 8. szám alatt. Nem régen meghalt a gazdasszonya s mivel a busuló férj nem tudott gondolni a házi ügyekkel, felhasználta a jó alkalmat és a mi ruhát csak félrerakhatott magának, észrevétlenül, mind eltulajdonította. A temetés után való nap, bejött az anyja s már akkor vettek észre valamit hogy elveszett de azért még nem gyanakodtak reá. Ma délután megvált a szolgálatból s mivel gazdája erős gyanut fogott, vizsgálatot kért ellene. Kiderült, hogy körülbelül 60 korona értékű ruhát lopott el, de annak jó része megkerült nála.

— **A tegnapi napfogyatkozás.** Tegnap d. u. részben látható napfogyatkozás volt s bár a napot borús felhők takarták el: mégis csodálatos tüneménynek szemtanúi lehettünk Debreczenben is. A napfogyatkozással járó hirtelen átváltozást a természetnek és azt a különös lehangoltságok állaton és emberen tegnap is tapasztalhattuk és érezhettük, midőn d. u. 4 óra 26 perczkor kezdődött a ritka «égi tünemény», mely 5 óra 29 perczkor érte el maximumát, a mikor a napnak 61/100-ad részét fedte el a hold. Aztán egyre kisebbedett a fogyatkozás s 6 óra 20 perczkor újra teljes arczával láthattuk a végtelenségbe bámuló, fénylő napot.

TÁVIRATOK.

A király itthon.

Budapest. (Május 29. Érk. este 8 óra.) Ő felsége ma délelőtt meglátogatta a M. Kir. tudomány egyetemet. A rektor professzor és a dékánok díszmagyarban fogadták a királyt, míg a többi tanárok fekete frakkban, fehér nyakkendővel vártak reá a díszteremben. Ő felsége megsejmelte az új épületet s megelégedését fejezte ki a látottak fölött.

Királyi kihallgatás.

Budapest. (Május 29. Érk. este 8 óra.) Ő felsége mostani itt időzése alkalmából csütörtökön adja az utolsó általános kihallgatást, melyre szerdán délelőtt 9 órától 2-ig lehet a kabinet irodában előjegyzést eszközölni.

Szell Kálmán gróf.

Budapest. (Május 29. Érk. este 10 óra.) Pár nap óta az illetékes körökben általánosan beszélnek, hogy a király Szell Kálmán miniszterelnököt a legközelebbi alkalommal, vagyis 70-ik születése napján grófi rangra fogja emeltetni. Miután pedig neki fia nincsen, csak egy leánya, férjezett Berarieder Józsefné, annak fiát fogja adoptálni és így a

grófi rang unokáira is átmenne. Ez is csak egyik jele annak, hogy Szell Kálmán állása, daczára egy klik támadásainak, nemcsak, hogy megingatva nincsen, de még mindjobban erősödik is.

A burok küzdelme.

London, május 29. (Érk. este 9 óra.) Lord Roberts tegnapi kelettel Klipriver-ből következőket jeleni: Ma 20 mérföldet mentünk s jelenleg 18 mérföldnyi távolságban vagyunk Johannsburgtól. Az ellenség különböző védelmi állásokat készített elő, de közlekedésünkre valamennyit földadta. Az ellenségnek csak annyi ideje volt, hogy öt ütegét az, itteni állomásától elszállíthatta, a mikor már a lovasított gyalogság a helységbe benyomult. Frenc és Hamilton tábornokok csapatai körülbelül 10 mérföldnyi távolságban balszárnnyunktól ütközetben van az ellenséggel, mert dél óta ágyu- és fegyvertüzelés hangjait halljuk onnan.

A francia hadügyminiszter lemondása.

Páris (Május 29. Érk. este 9 óra. 30 perczkor.) Gallifet hadügyminiszter lemondásáról beszélnek. Hir szerint Gallifet tábornok, mikor a kamarából távozott, nagyon elfáradtan tért vissza a hadügyminiszteriumba, a hol azt a parancsot adta, hogy senkit se bocsássanak eléje. Nem is fogadott senkit. — Kezelőorvosa azt hiszi, hogy beteg és a kamara üléseinek látogatása veszedelmes volna reá nézve. A miniszterek állítólag holnap az Elysée-palotában Loubet elnökölte alatt összeülnek. Addig valószínűleg informálva lesznek Gallifet szándékáról, Este az a még meg nem erősített hír terjedt el, hogy Fritsch kapitány elküldte segédeit Waldeck-Rousseau miniszter elnökökhöz.

Az altábornagy halála.

Budapest. Május 29. Érk. este 8 óra.) Hollán Ernő, altábornagy meghalt. Hollán valóságos belső titkos tanácsos, főrendiházi tag, az akadémia tiszteletbeli tagja és tiszteletbeli bölcsészettudor volt, 76 éves kort ért el. Halála szívizélhűdés folytán, váratlanul folyó hó 28-án éjfél 12 órakor következett be. Holttestét, mint értesülünk, Békésre szállítják a családi sírboltba. Előzetesen a boldogult hült tetemeit lakásán 30-án délután 4 órakor beszentelik.

Főhercegek a párisi kiállításon.

Páris, (Május 29. Érk. este 9 órakor.) Frigyes főherceg és Izabella főhercegnő ma délelőtt családjukkal és kíséretükkel meglátogatták a kiállítás ruházati csoportját. A kiállítás kapujánál Lukács kormánybiztos várta a főhercegi családot és mindjárt a magyar csoporthoz vezette őket. Ő felségeik egy óránál tovább időztek a magyar csoportban. Különösen megnyerte tetszésüket az Izabella-egyesület kiállítása, a melynek rendezését maga a főhercegnő vezette. Lukács Béla kormánybiztos figyelmeztette a főhercegnőt, hogy kiállítása általános és méltó feltűnést keltett, mire a főhercegnő megjegyezte, hogy a mintákat saját kezűleg rajzolta. Ez alatt értesítették az osztrák kormánybiztoságot, hogy ő felségeik a magyar csoportban

időznek, mire Exner kormánybiztos és Schönborn gróf átjöttek a magyar kiállításba és megkérték ő felségeiket, hogy látogassák meg az osztrák csoportot is. A főhercegek előbb megmagyarázták az osztrákoknak az Izabella-egyesület áldásos működését, azután pedig Lukács Béla kormánybiztossal átmentek az osztrák csoport megtekintésére. Távozásuk előtt még megköszönték Lukács kormánybiztosnak kalauzolását és magyarázatait.

A delegációk.

Budapest. (Május 29. Érk. este 9 óra 40 percz.)

Az osztrák delegáció ma tolytatta a hadügyi költségvetés tárgyalását. Az első szónok dr. Weigl lengyel delegátus volt, a ki azon panaszkodott, — hogy hazáját Galiciát a hadsereg vezetősége nagyon mostoha módon részesíti a hadsereg-szállításokban. Utánna báró Walter skirc h e n tekintettel arra, hogy még 7 pont van feljegyezve, a vita berekesztését indítványozta. Az indítványt elfogadták és ennek az a következése, hogy új szónok már nem jegyezhető elő magát. Utána Polcz h o f f e r német nemzeti párti delegátus sürgette hosszabb beszédben a hadsereg tényleges állományának leszállítását. Aztán dr. Germann Luegerpárti delegátus beszélt, a ki után Zimmer német nemzeti következt.

Elitelt gyilkos szerető.

Budapest, (Május 29. Érk. este 8 ó.) A pestvidéki esküdtszék a tegnapi tárgyalást az esti órákban fejezte be. Wiszt József volt a vádlott, a ki szeretőjét, Schönek Juliát mellen lötte, aztán magára is rálőtt, de mindketten fölgyógyultak. A szerelmes legény azzal védekezett, hogy a leány is beleegyezett, hogy együtt fognak meghatni. Schönek Julia tagadta ezt s mert a vádlott semmivel sem tudta állítását bizonyítani, az esküdtek vétkesnek nyilvánították a szándékos emberölés kísérletében. A verdikt alapján a bíróság, figyelemmel ay enyhítő körülményekre, csupán kilencz havi börtönre ítélte Wiszt Józsefet. Az ítélet jogerős.

Nagy cég bukása Amerikában.

New York, (május 29. Érk. este 9 óra.) A Seymour Johnson and Company cég megbukott. Az érték- és a gyapottőzsdén azt beszélték, hogy a cég pénzzavara ugy keletkezett, hogy üzleteket kötött gyapotra, de két hét óta a baisse-spekulációhoz esatlakozott. Az értéktőzsdén is kötött a cég üzleteket. A cég tartozásainak nagyságáról semmit sem hallani. Ugy mondják, hogy az értéktőzsdén nem vagyok a kötelezettségei és a gyapotpiacra is kevés elintézetlen tartozása van és az is teljesen fedezve van.

Félő, hogy a nagybukás kiható lesz az európai piacra is és árváltozást idéz elő a tőzsdén, az egyezkedések a hitelezőkkel most folynak.

Egyről-másró

Babonás nagy urak.

— Kőborgó szellem.

Sokat szenved a babona nyüge alatt a dán trónörökös családja.

A trónörökös fia Károly herceg lelkes spiritista. Szorgalmasan cizálja a szellemeket s már egész könyvtárt, tesznek ki azok a kéziratok amelyek irástudó szeilemekről erednek. De maga Keresztély herceg és Lujza hercegnő is hisznek a szellemekben, ami eklatánsan bizonyult be egy alkalommal, amidőn Stokholmban, a svéd királynál voltak vendégségben.

Mint minden valamirevaló királyi kastély, a svéd királyné is hajlékot adott egy pár szellemnek, amelyek azonban nem igen respektálták az udvari szertartásokat, mert mindjárt az éjjel, hogy a dán vendégek megérkeztek, elkezdtek titokzatos játékokat.

Először is kidobták az ágyból a főkamaramestert, azután egy merész szellem a dán herceg ágyához férközött s jég hideg kezével végigsimogatta a herceg arczátami persze nem esett neki nagyon jól.

Harmadnap a hercegnőhöz jött egy szellem látogatába, a boudoirjába, amitől szegény annyira megijedt hogy ájultan rogyott össze.

A java még csak azután következett.

A herceg egy este a könyvtárba ment, hogy egy könyvet hozzon ki magának, melyet reggel benfelejtett. Mivel tudta hogy a könyvhol fekszik nem gyújtott világott hanem, csak úgy ment be a könyvtár sötét termébe.

Alig hogy bement, a szomszéd termekben levő kíséret iszonyu kiáltást hallott s utána heves viaskodás zaját, Gyorsan behatoltak a könyvtárba s ott találták halotthalványan reszkétve eltorzult arczvonásokkal a szegény herceget.

Mi történt?

A szellemek egész csordája rávette magát, kikapták a könyvet a kezéből s folytatni keztyék.

A herceg viaskodott velük s csodálatos módon épen menekült meg körmeik közül.

Persze kikutatták az egész kastélyt de a huzczut szellemekre bizony nem találtak rá csak a könyv hevert ott a padlón szétronnyolva es egy pár szék volt feldöntve.

A hercegi pár azonban jólakott a szellemekkel s nyomban ott hagyta a svéd kastélyt.

Mindaketten persze szentül meg vannak győződve, hogy tényleg szellemek voltak akiket láttak és akiket a herceg viaskodott.

* * *

A belga udvar sem ment minden banonától.

Klementina hercegnő Stefánia özvegy trónörökösne huga tele van babonás hitellel.

Az olasz trónörökösrel kellett volna egy időben jegyet váltania, egy rettenetes álmok azonban arra bírta hogy ígérését visszavegye.

Azt álmodta ugyanis, hogy lent van a pokolban mint kérhözött, a többi kérhözöttről körülvéve.

Ezt az álmot úgy magyarázta, hogy Istennek nem tetsző dolgot cselekszik, ha olyanak nyújtja kezét aki a pápa ellensége.

... Mint ezeknél a királyi udvaroknál, úgy bizonyára a többieknél is buján tenyész a

babona szapora dalántája melyet bizony nem egyhamar fog éltető nedvétől megfosztani a földvilágsodás izzó fénye.

„Megöllek“.

— Házi jelenet. —

A feleség, vézna kis asszony, ijedten futott a szögletbe. Arczát halálos sáppadság fogta el: szemei könyben áztak.

A férj fölemelt kézzel állott a szoba tulsó oldalán. Vörös volt, mint a lehunyó nap bora és szemei vadul forogtak üregekben.

— Megöllek!

Ahogy ez a borzalmas szó keresztül hatott a kis szoba levegőjét, mintha megfagyot volna minden azon a szűk helyen.

Az asszonykán hideg borzongás futott végig. Nem mert az urára tekinteni. Az pedig, szinte maga is megijedt a kimondott szótól. Bizonyos megdöbbenéssel hátrált egy lépést.

Megöli. Azt mondta. — Nyilalott keresztül a menyecske lelkén. Megtudná-e tenni! Volna elég ereje, hogy éles késsel átüsse remegő szívét mely még most is érette dolog? Vért ontaná-e neki, a ki úgy ragaszkodik hozzá, mint repkény a tölglyhöz? Meg tudná-e fosztani önmagát attól, hogy ne legyen többé hű kis felesége, aki csókkal öleléssel várja haza s még, ha kábult fővel megveri is: ütő kezét ajkához vonja?...

Titkon fölpiilant rá, de ismét lesüti szemeit. Nem mer az urára nézni. Pedig az már ismét csöndes! A mámor, úgy látszik, kiszált fejéből. Lebergasztott fővel áll az arczán bizonyos szégyenkezés látszott. Belátja hogy ismét elragadtatta magát. Mily örült beszéd volt amit mondott. Megöli! Ó ölné meg a kis feleséget akit úgy imád mint az istent? Aki munkája terhet könnyebbiti, gondjait kevesebbiti keserőségét édességé varázsolja? Ah az az ital!

Undorral gondol reá ismét, mint annyiszor már lángba borult esdő arczczalközéledik hitveséhez. Az asszonyka sikolt. Kiáltása meg rázza a levegőt. A férj pedig megrettenve hátról ismét.

C kincs csöndet a férfi szakítja meg. Oda borul az elé a kis tdremtés elé, aki meg mindég huzódik tőle, atkarolja lábait ruháját csökolja és tördelve zokoava kérieli.

— Bocss meg, édes jó angyalom. Soba többé nem történik.

... Könyes arczuk egymáshoz simul. És az a csuf kegyetlen szó, elenyészik mint a tavasi napsugár s beözönlő virágillat kelemességében, mintha ki se mondták volna.

Egészség.

Kézizzadás.

A sok ezer közt, melyet kézizzadás ellen ajánlanak, ujabban a következőt is használják. Este lefekvés előtt és reggelenként a kezét szappanzesszel kell bekenni és keztyüt huzni rá, mely borakszporral van behintve.

Gyümölcsvész

A gyümölcs mértékletes élvezete igen egészséges a gyomorrra, de van olyan ember, ki könnyen kap tőle emésztési zavart és a gyermekeknél is, kik ha sokat esznek belőle, gyakran hasmenést okoz. Ez a baj rendszeren elkerülhető, ha a gyümölcshöz egy darab kenyert esznek.

Karlsbadi kura odahaza.

A kinek nincs ideje, vagy módja Karlsbadba menni, a rendelt karlsbadi ivókurát otthon is használhatja, Igy is meglesz a hatása. Ami az ásványviz ivásnak a módját illeti, ez a legegyszerűbben a következőképen történik: Az ásványvizet tartalmazó üvegből ki veszik a dugót s így állítják bele egy forró vizet tartalmazó bögrébe. Az ásványvizet palackot addig hagyják a forró vízben, míg az ásványviz negyven Celsiusfokra melegszik föl, amit úgy lehet megállapítani, hogy hőmérőt tesznek a palackba. Az így fölmelegített vízből egy, két, esetleg három pohárral iszik az ember reggel éhgyomorrral kortyonként, körülbelül egy óra lefolyása alatt, mely időt lassu sétálással kell eltölteni. Fél vagy egy óra mulva költetheti el a reggelit, melynek éppen úgy, mint az ebédnek és vacsorának, csupa könnyen emészthető ételekből és italokból kell állnia. Holmi zsiros husokat, tésztásat, gyümölcsöt, salátát enni nem szabad. Kevés vörösbor és pilsen sör nem árt.

CSARNOK.

Romba dőlt lelkek.

— Amerikai regény. —

Fordította: G-d J-f.

Folytatás.

63.

Mr. Thorndyke nem volt megsértve. A modorral, melylyel Mrs. Darczy előtt fellépné szándékozott, még nem volt egészen tisztában. Mindazáltal nem oly könnyen engedé magát általa megsértetni. Ő barátnője akar lenni. Ki állna jót a jövőért? Hiszen egykor női szívének teljes erejével szerette őt.

Egy ostoba mosoly vonult át arczán, midőn a tükörben megnézte magát. Bizonyára nem volt oly jó kinézése, mint egykor azonban a késő lefekvés, az erős ital és a kártyaszatálnai szokott vad izgatottság idézték elő külsején e változást. Mindennek most más-ként kell lenni, szándéka volt magába szállni, megjavulni, idejét a képfaragásnak szentelni és ezáltal a társadalomnak egy tiszteletreméltó tagjává lenni. Addig is a mint csak lehetséges Mrs. Darczy közelében szándékozott maradni.

Istenemrel mily szép lett! Minő finom modort mutatott! Mindazáltal, ha ezen hideg külső alatt még a régi szerelem rejlett, mily könnyű feladat leendő majd neki a hűledező hamut ismét izzóvá tenni? És akkor — és akkor?

Helén alakja tűnt fel előtte most, ott-hon a szegényes szobában, a mint ott késő éjfélig másol, hogy megkeresse gyermekeinek a mindennapi kenyeret. És a meddig Helén él — mit használhatna neki, ha nagybátyja özvegye bármily nagyon szeretné is őt?

— Hisz arravaló a váló-pert, susogta fülebe rossz szelleme. — Annak, ki komolyan akar valamit kivinni, minden lehetséges. Mr. Darczy vagyon és Mr. Darczy özvegye még a tied lehetnek. Ezelőtt sokat kockáztattál. Körincz fiam. Elővigyázattal kezeld tehát most kártyádat és nyerni fogsz.

Ezen éj előtt — sőt ezen pillanatban kezdett valami derengeni Thorndyke agyában. Még egyszer beszélt Mrs. Darczyval, azután ajánlta magát.

— Kegyed azt mondá nekem, szőlt igen nyugodtan, hogy mint ösmerősét elfogad. —

A sors igen keményen bánt velem utóbbi időben, és én megtanultam apró jótéteményekért is háladatosnak lenni. Köszönöm önnek ígérte, s nem fogom egy könnyen elfelejteni.

A nő egy megvető mosolyal szemeiben meghajolt előtte. Így váltak el ők és Thorndyke igen komolyan, gondolatokkal eltelve érkezett haza.

A változás kezdetét vette. Az ivással, kártyázással felhagyott, jobb napok jöttek. Neje ezt gyanus szemmel nézte. Tudja ő hogy miért.

— Te felhagytál a kártyázással és a képfaragással? Saron Leoni megnyitja számodra csarnokát? Én mindezt nem értem, Thorndyke. Minő új tervet forralsz most ismét anyadban?

— Új életet akarok kezdeni, Nelli. Beleszület szavamra, hogy így van, viszonzá Thorndyke csodálatos türelmmel tartva magát. Becsületese keresetmóddhoz nyulok, mely által hírnevet szerzek magamnak. Mindig éreztem magamban tehetséget a képfaragásra, és ez érzelmem most sokkal erősebb mint valaha. Nemsokára — nemsokára fel fogsz hagyni a másolással és ismét kényelmes életet élhetünk.

A csodálkozás és hitetlenség, mely neje arcán látható volt, midőn a tollat ismét elővette, Lőrincz komolyan dühbe hozta. Azonban megvoltak saját indokai, hogy most össze ne pereljen vele.

— Nelli! szólj megállva előtte és csókra nyújtá ajkait. Én egy szörny voltam irányodban, azonban te még szeretsz engem egy kissé?

Helén arcát a pir futotta el, hasonlóan egy leányhoz ki először hallja kedvese széplégéseit. Azután mindkét kezével elfedte arcát s szenvedélyes zokogásban tört ki.

Lőrincz hízlegésekkel nyugtatta őt. — Egész másként lesz ezután minden, mondá. Bocssás meg a múltért, Nelli, ha meg bocsátasz. Esküszöm, hogy megjavulok.

Megbocsátani, mit ne bocsátana meg egy szerető nő? Thorndyke Helén menyegzője napján alig volt oly boldog mint most. Rózsás arczeval, örömtől szűzró szemekkel itmét fogalkozásához látott. És mr. Thorndyke szivarra gyújtva, elsielt Saron csarnokába, miközben a szavakat mormogta maga elé:

— Ilyenek ők mindnyájan — mindnyájan! Készek a férjnek százszor is megbocsátani, bármit cselekedett legyen is az, készek magukat egy csókért testestül lelkestül eladni! És a milyet Helén, olyan Norina is.

(Folyt köv.)

Vasuti menetrend

Érvényes 1900. Május hó 1-től

— Egységes vasuti idő szerint. —

Debreczen Budapest (M. áll. v.-tól.)

Debreczenből indul	Vonat	Erkezik
P.-Ladány*	12.— déli	Vegyesvonat 1.28 délután
P.-Ladány	7.10 este	Személyvonat 8.40 este
Budapest	9.01 délelőtt	Gyorsvonat 1.50 délután
Budapest	12.36 délután	Személyvonat 8.1 este
Budapest	10.27 éjjel	Személyvonat 5.5 reggel
Budapest	4.16 délután	Gyorsvonat 9.40 este
Debreczen—M.-Sziget		
Királyhaza	5.22 reggel	Személyvonat 1.36 délután
M.-Sziget	2.56 reggel	Személyvonat 9.50 délelőtt
M.-Sziget	3.56 délután	Személyvonat 10.50 éjjel
M.-Sziget	12.17 délután	Gyorsvonat 4.56 délután
Szatmár-Németi	7.58 este	Tv. sz. sz. 12.03 éjjel
Debreczen—Szerencs		
Szerencs	8.22 reggel	Személyvonat 11.24 délelőtt
Szerencs	4.01 délután	" 7.03 este
Szerencs	6.58 este	" 10.43 éjjel
Debreczen—Füzes-Abony		
Füzes-Abony	4.42 reggel	Vegyesvonat 10.24 délelőtt
Tisza-Füred	4.21 délután	" 7.56 este
Debreczen—Nagy-Léta—Vértes		
N.-Léta—Vértes	8.35 reggel	Vegyesvonat 10.43 délelőtt
N.-Léta—Vértes	4.31 délután	" 6.18 délután
Debreczen—Tisza-Lök		
Tisza-Lök	5.28 reggel	Vegyesvonat 9.17 délelőtt
"	4.06 délután	" 7.29 este
H.-Nánásig	11.20 déli	" 1.18 délután

* Minden kedden.

Budapest—Debreczen

Debreczenbe érkezik	Vonat	Indul
P.-Ladány	7.41 reggel	Tv. sz. sz. 6.08 reggel
P.-Ladány	5.14 reggel	Személyvonat 4.06 reggel
Budapest	3.36 délután	Személyvonat 9.15 délelőtt
Budapest	6.26 este	Gyorsvonat 1.55 délután
Budapest	2.33 éjjel	Személyvonat 7.05 este
Budapest	11.44 délelőtt	Gyorsvonat 6.50 reggel
M.-Sziget—Debreczen		
Szatmár-Németi	7.51 reggel	Személyvonat 3.45 reggel
M.-Sziget	12.16 délután	Személyvonat 6.— reggel
Szatmár-Németi	6.45 este	Személyvonat 2.47 délután
M.-Sziget	3.55 délután	Gyorsvonat 11.30 délelőtt
M.-Sziget	10.12 éjjel	Személyvonat 3.39 délután
Szerencs—Debreczen		
Szerencs	8.07 reggel	Személyvonat 5.— reggel
Szerencs	12.07 délután	Személyvonat 9.03 délelőtt
Szerencs	7.53 este	Személyvonat 5.10 délután
Nagy-Léta—Vértes—Debreczen		
N.-Léta—Vértes	7.18 reggel	Vegyesvonat 5.25 reggel
N.-Léta—Vértes	3.13 délután	" 1.05 délután
Tisza-Lök—Debreczen		
Tisza-Lök	8.17 reggel	Vegyes vonat 5.06 reggel
Tisza-Lök	6.35 este	" 2.35 délután
H.-Nánás	3.30 délután	" 1.30 délután
Füzes-Abony—Debreczen		
Tisza-Füred	8.— reggel	Vegyesvonat 4.18 reggel
Füzes-Abony	5.45 délután	" 11.35 délelőtt

Temetkezési intézet

athelyezés!

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy **KEGYELET** első debreczeni

disz temetkező intézetemet

Tisza palotából (Kenyér piac) 1900. év

május hó 1-től

Kossuth-, Batthyányi utca sarok, a színházzal szemben, Ns. Szabó Emma urnő házába helyezem át.

Kérem továbbra is a n. é. közönségnek szives pártfogását, biztosítva a meg szolidabb és figyelmes eljárásomról.

Teljes tisztelettel:

Kernáts Gyula.

Tavaszi és nyári idény

1900.

Valódi brünni posztók.

Egy coupon mtr.	frt. 2.75, 3.70 4.80 jó	} valódi } gyap- } juból.
8 10 hosszú, el- jes urilóny	" 6.— és 6.90, jobb	
(rokk, mellény és nadrág beszerzési ar csak	" 7.75 finom	
	" 8.65 finomabb	
	" 10.— legfinomabb	

Egy coupon fekete szalon-öltönyhöz frt 10.— valamint felöltőszövetek, turistaszövetek, legfinomabb kammarn-szövetek stb. stb. szétküldés gyári árak mellett a szolid és legjobban ismert posztógyári raktár által

Siegel-Imhof Brünn.

Minták ingyen és bérmentve. Mintahű szállítás biztosítva. Az előnyök jelentékenyek, hogy magánmegrendelők a szöveteket direktre fenti cégtől, a gyár színhelyéről beszerzik.

Czukrázda

elegánsan berendezve a főváros legélénkebb utvonalaán, mely egy helyen már 10 év óta fenáll napi 30—35 frt. biztos árulással minden áron eladó. A kinek pár 100 forintja van egész életére iztos existenciát szerezhet magának, Mert csupán a berendezés testvérek között megér 1000 frtot. Czim a kiadóhivatalban.

Biztos kereset

kinálkozik jó beszélőké pességgel bíró tisztességes személyek, kik állandó lakhelyükön az 1883. évi XXXI. törv. cz. értelmében sorsjegyeknek, állampapíroknak részletfizetésre való eladásával foglalkozni kívánnak.

„MERKUR”

váltóüzleti
részvénytársaság
BUDAPEST
Arany-János-
uteza 31.

Keszpénz kölcs földbirtokokra.

a valódi becsérték háromnegyed részeig 15 - 60 évi törlesztésre, 3 és 1/2 - 4 százalékos kamatra. Birtokosfölmondhat bármikor, pénzintézet ellenben nem.

Lebonyolítás két hét alatt.

Konvertálás bélyeg- és illetékmentes.

Semmi előleges költség.

Beküldendő csakis telekkönyvi kivonat és kataszteri birtokiv másolat.

Ingatlan- és Jelzálog-Forgalmi Intézet,
Budapest, VI., Váci körút 39.

Ertesítés!

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni miszerint **Piacz u. 47 sz. alatt volt**

ZONGORA TERMEKET

Szent-Anna-uteza 3 szám alatti helyiségbe helyeztem át.

A legjobb gyártmányu zongorák és pianinok jutányos árban kaphatók.

Javításokat és hangolásokat mérsékelt áron eszközöl

Szendrő Sándor,

zongora készítő.

Cs. és kir.

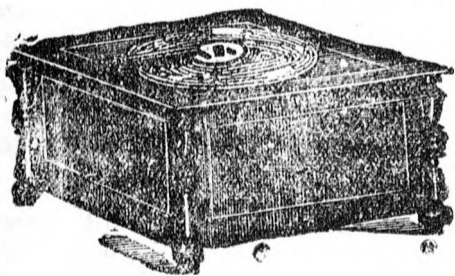

udv. hangszergyár.

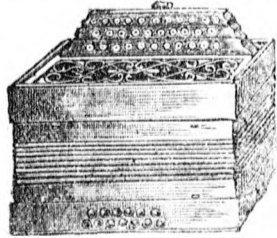
Sternberg Armin és Testvére,

Főraktár és iroda: Budapest, Kerepesi-ut 36.

Minitur-Ariston.

Ezen új találmányu bájos hangszerezen a legkedveltebb magyar vagy más nótákat elhuzhatja még az is, kinek fogalma sincs a zenéhez. Ára 8 frt 50, a kóták darabja 25 kr.

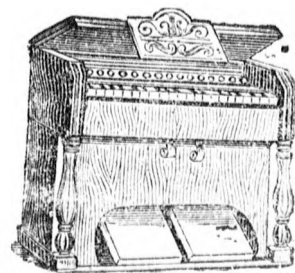
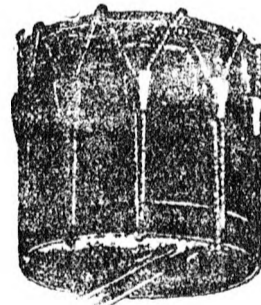

Kitünő hangu harmonikák
3 frttól feljebb 4, 5, 6, 8, 10 frt.

Zongora-termek:

Kossuth Lajos-uteza 22.
(Károly-körút sarkán)

Zenepalota.

Dallama csengő, egyenlően tömör erőteljes hangu zongorák a legdusabb választékban.

Mindenütt kitünőnek elismert, saját gyártmányu iskola, szalon és egyházi harmonikumok.

Erard, Feurich, Kern, stb. világhírű zongorák kizárólagos képvisellete,

Képes árjegyzék: a) harmonikákról, b) mechanikai zenélő művekről és zenélő disztárgyakról, c) az összes egyéb hangszerekről, mint hegedűk, fuvolák, czimbalmok, cziporák, harmonikumok, zongorák stbről ingyen és bérmentve küldetik, csak megnevezendő, hogy miféle hangszerről kívántatik az árjegyzék.

Vendéglősöknek zenélő automata.